

24.05.2023

Ärende/9

§ 122 Helsingfors stads byggnadsordning

HEL 2022-000784 T 10 04 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände Helsingfors stads byggnadsordning i enlighet med bilaga 1.

Med stöd av 202 § i markanvändnings- och bygglagen (1999/132) bestämde stadsfullmäktige att byggnadsordningen ska träda i kraft innan den har vunnit laga kraft.

I behandlingen av ärenden som har inletts innan byggnadsordningen träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när byggnadsordningen trädde i kraft.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheten att i samband med följande uppdatering av byggnadsordningen begära ett utlåtande om förslaget av handikapprådet. (Mia Haglund)

Behandling

Ledamoten Mia Haglund understödd av ledamoten Hilikka Ahde föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheten att i samband med följande uppdatering av byggnadsordningen begära ett utlåtande om förslaget av handikapprådet.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

3 omröstningen

Ledamoten Mia Haglunds förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Mia Haglunds förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

24.05.2023

Ärende/9

Ja-röster: 79

Mukhtar Abib, Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Anna Karhuma, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Ajak Majok, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinne-mäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Si-nikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Otto Meri

Frånvarande: 5

Nita Austero, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Wille Rydman, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mia Haglunds förslag till hem-ställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, telefon: 09 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingin kaupungin rakennusjärjestys Luonnos 16.5.2023
- 2 Rakennusjärjestysehdotus rinnakkaistekstit 28.2.2023
- 3 Rakennusjärjestysehdotus yleisperustelut 28.2.2023
- 4 Rakennusjärjestysehdotus yksityiskohtaiset perustelut 28.2.2023
- 5 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 6 Vuorovaikutusraportti 28.2.2023
- 7 Nähtävänä ollut ehdotus, rinnakkaistekstit

24.05.2023

Ärende/9

- 8 Rakennusjärjestys 2010
9 Lausunnot ja muistutukset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 5

Bilaga 6

Bilaga 9

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige godkänner Helsingfors stads byggnadsordning i enlighet med bilaga 1.

Med stöd av 202 § i markanvändnings- och bygglagen (1999/132) bestämmer stadsfullmäktige att byggnadsordningen ska träda i kraft innan den har vunnit laga kraft.

I behandlingen av ärenden som har inletts innan byggnadsordningen träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när byggnadsordningen trädde i kraft.

Föredragandens motiveringar

Byggnadsordning

Enligt 14 § i markanvändnings- och bygglagen ska kommunen ha en byggnadsordning. Föreskrifterna i byggnadsordningen kan variera för olika områden i kommunen. I byggnadsordningen meddelas sådana föreskrifter som förutsätts av de lokala förhållandena och som är nödvändiga med tanke på ett planmässigt och lämpligt byggande och för att kultur- och naturvärden ska kunna beaktas samt för att en bra livsmiljö ska kunna skapas och bevaras. Föreskrifterna i byggnadsordningen får inte vara oskäligen för markägare och andra rättsinnehavare.

Föreskrifterna i byggnadsordningen kan gälla byggplatser, byggnaders storlek och placering, anpassningen av byggnader till miljön, byggsättet, planteringar, inhägnader och andra konstruktioner, värden av den

24.05.2023

Ärende/9

byggda miljön, ordnandet av vatten och avlopp, definieringen av ett område i behov av planering samt andra lokala byggomständigheter som kan jämföras med dessa.

Föreskrifterna i byggnadsordningen tillämpas inte om något annat bestäms om saken i en generalplan med rättsverkningar, i en detaljplan eller i Finlands byggbestämmelsesamling (14 § 4 mom. i markanvändnings- och bygglagen).

Helsingfors stadsfullmäktige godkände 13.10.2021 den nya stadsstrategin "Läge för tillväxt" för åren 2021–2025. Enligt strategin blir tillväxten synlig genom byggandet. Till strategins prioriteringar hör bland annat ambitiöst klimatansvar och naturskydd, konst och kultur som gör gott och en funktionell och vacker stad.

Den nuvarande byggnadsordningen trädde i kraft 2010. Det har varit nödvändigt att göra ändringar i den på grund av målen i stadsstrategin.

Det är dessutom befogat att göra ändringar i byggnadsordningen utifrån Helsingfors stads sektor- och ledningsreform 2017, som innebar ändringar i organisationernas namn.

Den gällande byggnadsordningen utgör bilaga 8. Alla förslag till ändringar framgår av parallelltexterna i bilaga 2. I den första kolumnen finns den gällande byggnadsordningen, och i den andra står de förslagna ändringarna med kursiv stil.

Nedan motiveras de viktigaste ändringsförslagen enligt tema. De allmänna motiveringarna och detaljmotiveringarna till alla ändringar framgår av bilagorna 3 och 4.

Befrielse från åtgärdstillstånd (21 §)

Befrielser från att ansöka om åtgärdstillstånd minskar byggnadsprojektets kostnader och gör det möjligt att genomföra den planerade åtgärden snabbare. Tack vare befrielser från åtgärdstillstånd kan dessutom tillståndshandläggarna vid byggnadstillsynen fokusera på att behandla sådana ansökningar där föregripande myndighetstillsyn behövs.

Befrielser sporrar till underhåll och reparation av byggnader, vilket är positivt med tanke på bland annat klimatmålen. Konsekvenserna för miljön och stadsbilden av de byggnadsåtgärder som befrias från åtgärdstillstånd är ringa i Helsingfors förhållanden.

Befrielse gällande inte skyddade eller annars värdefulla byggnader eller vissa ändringsåtgärder i områden med byggförbud. Denna avgränsning säkerställer att inga sådana ändringar görs på en tomt som även-

24.05.2023

Ärende/9

tyrar utarbetandet av en detaljplaneändring eller efterlevnaden av en godkänd detaljplan eller detaljplaneändring.

Ordnande av evenemang (42 §)

Enligt den gällande byggnadsordningen behöver man inte ansöka om åtgärdstillstånd för att sätta upp konstruktioner för evenemang i det allmänna stadsrummet för högst två veckor. Tiden på två veckor har funnits vara för kort. Nu föreslås att tiden då man är befriad från att ansöka om åtgärdstillstånd förlängs till två månader. För evenemang som varar längre än så kan man sätta upp konstruktioner genom att ansöka om åtgärdstillstånd hos byggnadstillsynen. I tillståndsprocessen beaktas bland annat byggandets konsekvenser för miljön, naturen och markanvändningen. Dessutom hörs grannarna, vars påpekanden kan beaktas i beslutet. Om det inte är nödvändigt att ansöka om åtgärdstillstånd för en byggåtgärd i samband med ett evenemang, hör staden inte grannarna och de har ingen möjlighet att påverka frågan.

Hur naturvärden beaktas i byggandet (13 §, 16 §, 31 §, 31a §, 31b §)

Byggnadsordningen innehåller flera bestämmelser om att identifiera, beakta, bevara och öka tomternas naturvärden. De bestämmelser som föreslås verkställer för sin del stadens klimat- och miljömål såsom de beskrivs i stadsstrategin.

Den bestämmelse som läggs till i 13 § i byggnadsordningen om planteringar och att bevara gårdsplaner i naturligt tillstånd är etablerad i nya detaljplaner. När bestämmelsen tas med i byggnadsordningen gäller den även tomter som omfattas av sådana gamla detaljplaner där bestämmelsen inte ingår.

Den bestämmelse som läggs till i 16 § i byggnadsordningen om fördröjning av dagvatten stämmer överens med stadens dagvattenstrategi. Fördröjning och absorption är de viktigaste metoderna för behandling av dagvatten på tomter. Den bestämmelse som läggs till i 16 § om gårdsplaners ytmaterial gör det möjligt för dagvatten att absorberas och hanteras på tomter, vilket dessutom är fördelaktigt för tomternas växtlighet.

Det krav på att utreda tomtens natur- och kulturvärden som läggs till i 31 § i byggnadsordningen ger ett redskap för att bedöma vilka delar av tomtens växtlighet, topografi och särskilda natur- och kulturvärden som vore värdefulla att bevara.

Den nya 31 a § om fällning och bevarande av träd minskar trädfällningen på tomter, vilket med tanke på klimat- och naturmålen i regel alltid är att föredra framför att fälla träd och avlägsna växtlighet. När tomter

24.05.2023

Ärende/9

bebyggs måste träd vanligen fällas, men med noggrannare reglering och styrning kan trädfällningen minskas. En fågelexpert ska undersöka de träd som fälls under fåglarnas häckningstid för att trygga häckningsfriden.

Den nya 31 b § handlar om grönkoefficienten. Användningen av en grönkoefficient är etablerad praxis i Helsingfors detaljplaneläggning och stämmer överens med stadens strategiska klimat- och miljömål. Det är motiverat att byggnadsordningen innehåller bestämmelser om användningen av en grönkoefficient, så att bestämmelsen inte behöver ingå separat i alla detaljplaner och så att den också omfattar gamla detaljplaner, där ingen sådan bestämmelse ingår. Det är inte motiverat att använda en grönkoefficient när man bygger egnahemshus och parhus. För sådana tomter är det dock motiverat med en bestämmelse om att ekonomibyggnaderna ska få gröna tak, om inte solpaneler eller solfångare placeras på taket. Bestämmelsen om gröna tak på ekonomibyggnader verkställer Helsingfors riktlinje om gröna tak men beaktar eventuella möjligheter att producera förnybar energi.

Återvinning av byggnadsdelar (32 §, 34 §)

Med tanke på klimatmålen är det motiverat att ta loss och återanvända brukbara byggnadsdelar när byggnader rivs eller repareras.

Den bestämmelse som läggs till i 32 § i byggnadsordningen förtydligar tillämpningen av lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012). De bestämmelser som läggs till i 32 § och 34 § sporrar till återanvändning av byggnadsdelar. Om byggnadsdelar återanvänds vid uppförandet av en byggnad minskar byggnadens klimatavtryck, vilket både gynnar klimatmålen och medför ekonomisk nytta.

Byggnade i trä (32 §)

Den bestämmelse som läggs till i 32 § i byggnadsordningen om byggnade i trä främjar anpassningen av byggnaderna till den byggda miljön och landskapet i området som domineras av träbyggnader. Det gäller främst småhusområden, till exempel områden med frontmannahus.

Reklamanordningar (9 §, 21 §)

Förslagen till bestämmelser om reklamanordningar minskar mängden störande ljus från digitala reklamanordningar i enlighet med beslut av stadsstyrelsen och stadsfullmäktige. Detta har många slags positiva verkningar, bland annat på hälsan.

Adressnumrering (13 §)

24.05.2023

Ärende/9

Syftet med den ändring som gäller adressnumreringen är att säkerställa att bland annat räddningsfordon och andra utryckningsfordon hittar fram utan dröjsmål. Bostadsnumreringen blir tydligare särskilt på tomter som ligger vid korsningar och som därmed har flera gatuadresser.

Områden i behov av planering (28 §)

En bestämmelse i byggnadsordningen om att ett område anvisas som ett område i behov av planering gäller i högst tio år åt gången. Enligt 28 § i Helsingfors gällande byggnadsordning är Helsingfors stads alla områden som saknar detaljplan sådana områden i behov av planering som avses i 16 § i markanvändnings- och bygglagen. Bestämmelsen i byggnadsordningen har varit i kraft i tio år och upphört att gälla. För att uppföra en byggnad på Helsingfors område så att man samtidigt tryggar behovet att utveckla markanvändningen i en växande stad behövs en detaljplan eller ett avgörande av planeringsbehov. Oplanerade glesbygdsområden försvårar detaljplaneläggningen och försvagar naturvärdena. Således är det motiverat att även i den nya byggnadsordningen infoga en bestämmelse om att Helsingfors stads alla områden som saknar detaljplan är sådana områden i behov av planering som avses i 16 § i markanvändnings- och bygglagen.

Användning av gatuområden och övriga allmänna områden (44 §)

För att säkerställa en smidig och tillgänglig fotgängartrafik kommer det framöver att förutsättas att det finns en plan om ordnande av fotgängartrafik när stadsmiljösektorns invånar- och företagstjänster beviljar tillstånd att använda gatuområden eller övriga allmänna områden för byggen och deras servicelokaler.

Kapitelrubriker

Det är motiverat att ändra rubrikerna på kapitlen IV och VI i byggnadsordningen så att de motsvarar de ändrade och tillagda bestämmelserna.

Beredning av byggnadsordningen

Byggnadsordningen har beretts i en arbetsgrupp mellan stadsmiljösektorn och stadskansliet.

Arbetsgruppens ordförande var Pentti Ruuska, chef för enheten för tillsyn av den byggda miljön vid stadsmiljösektorns byggnadstillsynstjänster. I gruppen ingick också Salla Mustonen, chef för byggnadstillsynstjänsternas tillståndsenhet 2, Tuomas Eskola, chef för detaljplaneläggningstjänstens västra enhet, och Tuomas Hakala, chef för enheten detaljplanekoordinering. Miljötjänsterna representerades av miljöin-

24.05.2023

Ärende/9

spektör Leona Silberstein och stadskansliet av stadssekreterare Tanja Sippola-Alho. Gruppens sekreterare var byggnadsjurist Ulpu Juvalainen från byggnadstillsynstjänsternas enhet för tillsyn av den byggda miljön.

Förslaget till byggnadsordning var offentligt framlagt på stadsmiljösektorns webbplats 29.9–28.10.2022 för att kommunmedlemmar och intressenter skulle ha en möjlighet att göra anmärkningar mot det. Staden begärde utlåtande om förslaget av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, Nylands förbund och grannkommunerna i enlighet med 6 § i markanvändnings- och byggförordningen.

En rapport om växelverkan har utarbetats om de utlåtanden och anmärkningar som kom in, och vissa ändringar har gjorts i förslaget till byggnadsordning. Ändringarna framgår av de allmänna motiveringarna och rapporten om växelverkan. Programmet för deltagande och bedömning utgör bilaga 5, rapporten om växelverkan bilaga 5 och det offentligt framlagda förslaget till byggnadsordning med parallelltext bilaga 7.

Tidigare behandling av förslaget

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions förslag till ändring av byggnadsordningen

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion godkände arbetsgruppens förslag med två ändringar vid sitt sammanträde 2.2.2023 och skickade det vidare till stadsmiljönämnden. Av beslutshistorien framgår vilka ändringar som gjorts, motiveringarna till dessa samt vilka omröstningar som hållits.

Stadsmiljönämndens förslag till stadsstyrelsen

Stadsmiljönämnden behandlade förslaget till ändring av byggnadsordningen vid sina sammanträden 28.2.2023 och 7.3.2023 och skickade det vidare till stadsstyrelsen.

Förslagets innehåll stämmer överens med nämndens förslag. Vissa språkliga ändringar har gjorts.

Fortsatta åtgärder

Nämnden beslutade enhälligt konstatera att man vid följande uppdatering av byggnadsordningen ska ta ställning till huruvida det är motiverat att förlänga den tid som åtgärdstillstånd kan beviljas för evenemangsområden utan tillstånd av byggnadstillsynen från nuvarande två månader till fyra månader.

24.05.2023

Ärende/9

Nämnden konstaterade likaså enhälligt att man vid följande uppdatering av byggnadsordningen ska ta ställning till huruvida man borde försöka bevara de delar av tomternas gårdsplaner som inte bebyggs eller används som passager eller för parkering i naturligt tillstånd, om inte något annat är motiverat till exempel för att säkerställa trivseln på tomt och vegetationstäcket. I sådana fall ska man i första hand plantera varierade, för tillväxtförhållandena lämpliga växter på dessa tomtdelar.

Den omröstning i nämnden där det tredje förslaget förlorade mot föredragandens förslag med rösterna 7–6 framgår av beslutshistorian.

Stadsstyrelsen konstaterar dessutom att den bygglag som riksdagen antog våren 2023 och som träder i kraft 1.1.2025 förutsätter att varje kommun antar en ny byggnadsordning i enlighet med denna lag inom två år efter att lagen trätt i kraft, alltså senast 31.12.2026. Nämndens förslag till fortsatta åtgärder tas till behandling under beredningen av en ny byggnadsordning, när staden har praktisk erfarenhet av de ändringar som föreslås nu.

När den nya byggnadsordningen träder i kraft kommer staden att behöva ordna intern utbildning, utarbeta tillämpningsanvisningar och intensifiera rådgivningen till kunderna. Utbildningen har redan inletts, och rådgivning kommer att ges efter behov.

Stadens motiverade ställningstaganden till anmärkningarna

Vid beredningen av en byggnadsordning i enlighet med markanvändnings- och bygglagen är förvaltningsförfarandet i många avseenden jämförbart med förfarandet när en detaljplan godkänns eller ändras. Detta gäller exempelvis framläggandet av förslaget och behandlingen av anmärkningar. Enligt 16 kap. 1 § 2 mom. 21 punkten i förvaltningsstadgan ger stadsmiljönämnden stadens motiverade ställningstaganden till anmärkningar mot detaljplaneförslag. Bestämmelsen nämner inte uttryckligen byggnadsordningen i detta sammanhang. Stadsmiljönämnden behandlade de motiverade ställningstagandena till utlåtandena och anmärkningarna 7.3.2023. Eftersom delegeringen till nämnden har utelämnats i förvaltningsstadgan, uppenbart omotiverat, fastställer stadsstyrelsen för sin del att nämndens ställningstaganden gäller som stadens motiverade ställningstaganden. Ställningstagandena framgår av den bifogade rapporten om växelverkan. Det är motiverat att komplettera delegeringsbestämmelsen i samband med någon kommande ändring av förvaltningsstadgan.

Att bestämma att byggnadsordningen träder i kraft innan den vunnit laga kraft

Enligt 202 § i markanvändnings- och bygglagen kan det i ett beslut som gäller godkännande av en byggnadsordning bestämmas att beslutet

24.05.2023

Ärende/9

ska träda i kraft innan det har vunnit laga kraft. Stadsstyrelsen föreslår att stadsfullmäktige bestämmer att byggnadsordningen träder i kraft innan den har vunnit laga kraft. På detta sätt kan staden dra nytta av de förbättringar den för med sig så snart som möjligt redan i sommar. Byggnadsordningen träder i kraft genom en kungörelse omedelbart efter att stadsstyrelsen fattat ett verkställighetsbeslut om stadsfullmäktiges beslut. Eftersom besvärsinstansen efter övervägande kan fatta beslut om att avbryta verkställigheten äventyrar denna bestämmelse inte någons rättssäkerhet.

Ärenden som inletts innan byggnadsordningen träder i kraft

Det är motiverat att tillståndsansökningar som lämnats in hos byggnadstillsynen innan byggnadsordningen träder i kraft avgörs enligt bestämmelserna i den byggnadsordning som var i kraft när ansökningen lämnades in. Det är motiverat att inkludera en bestämmelse om detta i stadsfullmäktiges beslut.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, telefon: 09 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingin kaupungin rakennusjärjestys Luonnos 16.5.2023
- 2 Rakennusjärjestysehdotus rinnakkaistekstit 28.2.2023
- 3 Rakennusjärjestysehdotus yleisperustelut 28.2.2023
- 4 Rakennusjärjestysehdotus yksityiskohtaiset perustelut 28.2.2023
- 5 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 6 Vuorovaikutusraportti 28.2.2023
- 7 Nähtävänä ollut ehdotus, rinnakkaistekstit
- 8 Rakennusjärjestys 2010
- 9 Lausunnot ja muistutukset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

24.05.2023

Ärende/9

Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 5
Bilaga 6
Bilaga 9

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljösektorn
Fostrans- och utbildningssektorn
Kultur- och fritidssektorn
Stadsmuseet
Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 15.05.2023 § 301

HEL 2022-000784 T 10 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen liitteen 1 mukaisena.

Kaupunginvaltuusto määrää maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 202 §:n perusteella rakennusjärjestyksen tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Rakennusjärjestyksen voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakennusjärjestyksen voimaan tullessa voimassa olleita määräyksiä.

Käsittely

15.05.2023 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Asian aikana kuultavana olivat rakennuslakimies Ulpu Juvalainen, yksikön päällikkö Pentti Ruuska ja rakennusvalvontapäällikkö Leena Jaskanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Maarit Vierunen: Muutetaan rakennusjärjestyksen pykälä 31 b seura-

24.05.2023

Ärende/9

vasti "Omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin tulee rakentamisen yhteydessä toteuttaa viherkatto, jolle katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä, ellei ilmene perusteltua syytä jättää viherkatto toteuttamatta."

Kannattaja: Anniina Iskanius

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Maarit Vierusen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Suvi Pulkkinen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Ei-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Jenni Pajunen, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus ei hyväksynyt Maarit Vierusen vastaehdotuksen mukaan muutettua ehdotusta äänin 8 - 7.

02.05.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 07.03.2023 § 134

HEL 2022-000784 T 10 04 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muuttamista seuraavasti:

Rakennusjärjestyksen 2 §: Rakentamistapaohjeet

Rakennusjärjestyksen 2 §:n 1 momentissa mainittu rakennuslautakunta muutetaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoksi.

24.05.2023

Ärende/9

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 2 §:n 1 momentti kuuluu seuraavasti:

Rakentamisen ohjaamiseksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestäväää rakentamista.

Rakennusjärjestyksen 9 §: Mainos- ja muut vastaavat laitteet

Rakennusjärjestyksen 9 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että pykälän soveltamisala ulotetaan koskemaan tonttien lisäksi julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavia mainoslaitteita.

Rakennusjärjestyksen 9 §:n 3 momentti, joka koskee liikehuoneiston ikkunan peittämistä mainoksilla, siirretään 21 §:ään.

Rakennusjärjestyksen 9 §:ään lisätään uusi, mainoslaitteen valotehoa, näyttöä ja laitteen sijoittelua koskeva 3 momentti.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 9 § kuuluu seuraavasti:

Rakennukseen kiinnitettävä myynti-, tiedotus- ja mainoslaite saa ulottua 0,8 metriä sekä ikkuna- ja ovimarkiisit ja terrassien katokset 1,5 metriä katualueelle tai muulle yleiselle alueelle. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 2,5 metriä.

Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikuntaestettä. Laitteen muodon, värityksen ja rakenteen on sovelluttava rakennukseen ja ympäristöön. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkinäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi.

Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavan laitteen valoteho ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus, se ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia. Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle ja sen sijoittelussa on muutoinkin otettava huomioon liikenneturvallisuus.

Rakennusjärjestyksen 12 §: Tontin ja rakennuksen osoitmerkinnät

Rakennusjärjestyksen 12 §:n 3 momenttia muutetaan siten, että huoneistot on numeroitava juoksevasti yksittäisen rakennuksen sijasta kaikkien tontin rakennusten läpi.

24.05.2023

Ärende/9

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 12 §:n 3 momentti kuuluu seuraavasti:

Tontin rakennusten jokainen porrashuone on merkittävä juoksevasti isoin kirjaimin. Merkintä on pimeän aikana valaistava. Tontin rakennusten huoneistot on numeroitava alkaen A-portaan alimmasta kerroksesta jatkuen juoksevasti tontilla olevasta rakennuksesta toisiin rakennuksiin, jollei ole perusteltua syytä muuhun numerointiin. Asuinpientalon huoneistot voidaan merkitä kirjaimin. Kellari- ja ullakkokomerot sekä ulko-varastot on merkittävä samalla numerolla kuin huoneisto, jonka käytössä ne ovat.

Rakennusjärjestyksen 13 §: Pihamaan rakentaminen

Rakennusjärjestyksen 13 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään määräys pihamaan istutuksista tai pihamaan säilyttämisestä luonnonmukaisena.

Rakennusjärjestyksen 13 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä on parannettava aina määräyksessä mainittuja toimenpiteitä tehtäessä sekä siten, että pihamaalle lisättävien istutusten on oltava tontille ja ympäristöön sopivia.

Muutosten jälkeen rakennusjärjestyksen 13 § kuuluu seuraavasti:

Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä. Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena.

Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä tontille ja ympäristöön sopivia istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia ympäristöön sopivia materiaaleja käyttäen. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit.

Lautakunta korosti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivytyksen yhteydessä arvioidaan, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jol-

24.05.2023

Ärende/9

loin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen.

Rakennusjärjestyksen 16 §: Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Rakennusjärjestyksen 16 §:n 1 ja 2 momentteja muutetaan siten, että viittausta vesihuoltolakiin tarkennetaan ja 2 momenttiin lisätään määräys hulevesien viivyttämisestä sekä mahdollisuus johtaa puhtaat hulevedet suoraan mereen tai jokeen. Rakennusjärjestyksen 16 §:n 3 momentin hulevesien johtamismääräystä tarkennetaan.

Rakennusjärjestyksen 16 §:n 5 momentti, joka koskee kiinteistöjen yhteistä hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmää kumotaan, koska vastaava säännös on myöhemmin lisätty maankäyttö- ja rakennuslakiin.

Rakennusjärjestyksen 16 §:ään lisätään uusi 5 momentti, jossa on määräys vettä läpäisevän pintamateriaalin käyttämisestä sekä vettä läpäisemättömän pinnan määrän vähentämisestä piha-alueilla, sekä uusi 6 momentti, jossa on aiempaa tarkempi viittaus vesihuoltolakiin.

Muutosten jälkeen rakennusjärjestyksen 16 § kuuluu seuraavasti:

Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa.

Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään, tai jos tämä ei ole mahdollista, yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytyks on toteutettava ensisijaisesti painanteina, viivytyksaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytyksratkaisuna. Tontin rajoituksessa mereen tai jokeen puhtaat hulevedet ja perustusten kuivatusvedet voidaan johtaa suoraan niihin.

Hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa naapurille eikä vesiä saa johtaa naapuritontille, ajoradalle, pyörätielle, jalkakäytävälle, katuojaan eikä muullekaan yleiselle alueelle.

Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakennuslupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta.

24.05.2023

Ärende/9

Pihamaata rakennettaessa on käytettävä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei piha- ja oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtäessä muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvillisuutta.

Lisäksi on noudatettava, mitä vesihuoltolaissa (119/2001) säädetään.

Rakennusjärjestyksen 21 §: Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta

Rakennusjärjestyksen 21 §:ää muutetaan siten, että siihen siirretään 22 §:n vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientaloteilla ja 9 §:n määräys liikehuoneiston ikkunan peittämisestä.

Toimenpidelupavapautusten määrää lisätään ja niiden sisältöjä muutetaan. Pykälää muutetaan myös siten, että tarkennetaan, mitä rakennuksia vapautukset eivät koske.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 21 § kuuluu seuraavasti:

Seuraavat toimenpiteet on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta tonteilla. Vapautukset eivät koske rakennuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa, lukuun ottamatta sr-3-merkinnällä suojeltuja rakennuksia. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia eivätkä rakennuksia, jotka ovat muutoin historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, joka on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten eikä kiinteistöllä, jolle on hyväksytty asemakaava tai asemakaavan muutos, joka ei ole saanut lainvoimaa.

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. Erityisesti on otettava huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen.

Rakennusten muutoksia koskevat vapautukset

1. rakennuksen julkisivujen ja katon värin muuttaminen, muun katon kuin viherkaton materiaalin muuttaminen sekä asuinpientalon julkisivumateriaalin muuttaminen

2. rakennuksen julkisivuissa olevien aukkojen sulkeminen ja uusien aukkojen aukaiseminen lukuun ottamatta 1. kerroksen liiketilojen ikkunoita sekä palomuriin tai naapurikiinteistön rajalla olevaan seinään aukaistavia uusia aukkoja

24.05.2023

Ärende/9

3. rakennuksen kokonaan sisäänvedetyn tai katetun ja vähintään yhdeltä sivultaan umpinaisen parvekkeen lasittaminen siten, että parveke ei muutu sisätilaksi

4. rakennuksen puuikkunoiden vaihtaminen puu-alumiini-ikkunoiksi asuinpientalossa tai 1960-luvulla tai sen jälkeen rakennetussa asuin-kerrostalossa, kun ikkunajakoa ei muuteta

5. rakennuksen ikkunoiden ja ovien sivulta auki olevat markiisit

6. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen rakennuksen tai rakennelman katolle. Vapautus koskee myös asemakaavalla suojeltuja pientaloja.

7. ilmalämpöpumpun tai ilma-vesilämpöpumpun sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle siten, että se ei näy katualueelle. Vapautus koskee myös asemakaavalla suojeltuja pientaloja.

Mainoslaitteita koskevat vapautukset

8. valaistu mainoslaitte, kun se on sijoitettu liikehuoneiston näyteikkunan lasin sisäpuolelle ja kun se peittää korkeintaan puolet ikkunapinta-alasta ja kun mainoslaitte on kooltaan korkeintaan 2 neliometriä. Liikehuoneiston kunkin yksittäisen ikkunan pinta-alasta saa peittää mainostai muussa vastaavassa tarkoituksessa mainoslaitteilla, ikkunateippauksilla ja vastaavilla yhteensä enintään puolet.

9. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaitte, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella

10. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston näyteikkunan viereen tai yläpuolelle asennettava mainoslaitte, joka on kooltaan enintään 600x600 mm ja joka on julkisivua vasten kohtisuorassa

11. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 x 600 mm

Pihamaalle rakentamista koskevat vapautukset

12. rakennelman, katoksen tai terassin rakentaminen asemakaavassa omakoti- tai paritalotontiksi merkityn tontin pihamaalle, kun rakennelma tai terassi on kooltaan alle 30 neliometriä tai kun katos on kooltaan alle 50 neliometriä, ja kun tontin pinta-alasta käytetään rakennusten, rakennelmien ja terassien rakentamiseen korkeintaan 35 prosenttia

13. rakennelman, katoksen tai terassin rakentaminen asemakaavassa muuksi tontiksi kuin omakoti- ja paritalotontiksi merkityn tontin piha-

24.05.2023

Ärende/9

maalle, kun rakennelma tai terassi on kooltaan alle 30 neliömetriä tai kun katos on kooltaan alle 50 neliömetriä.

14. jäteaitauksen, -katoksen tai -suojan rakentaminen, kun se on kooltaan alle 30 neliömetriä

15. yhden laiturin rakentaminen asuintontin rantaan, kun laituri kelluu ja on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä

16. kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katua vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea. Aita ja tukimuuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle

17. tonttien välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija hyväksyy niiden rakentamisen, sekä tontin sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen

Muut vapautukset tonteilla ja asemakaava-alueilla

18. maston tai piipun sekä suurehkon antennin, valaisinpylvään tai vastaavan rakentaminen, kun se on alle 30 metriä korkea, sekä muistomerkin pystyttäminen

19. asemakaavan mukaisen pysäköintialueen, urheilualan ja lumen vastaanottoaikan rakentaminen

20. ulkotarjoilualueen rakentaminen, kun se on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä. Ulkotarjoilualueen on sovellettava ympäristöönsä eikä se saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle

21. laitureiden rakentaminen asemakaavan mukaiselle venesatama-alueelle

Rakennusjärjestyksen 22 §: Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta pientalotontilla

Rakennusjärjestyksen 22 § kumotaan, koska vapautusmääräykset on siirretty 21 §:ään.

Rakennusjärjestyksen 28 §: Suunnittelutarvealue

Rakennusjärjestyksen 28 §:n suunnittelutarvemääräys uudistetaan.
Rakennusjärjestyksen 28 § kuuluu seuraavasti:

Koko Helsingin kaupungin asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.

24.05.2023

Ärende/9

Rakennusjärjestyksen 31 §: Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

Rakennusjärjestyksen 31 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään vaatimus luonnon- ja kulttuuriarvoista laadittavasta selvityksestä, jos tontin asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta sekä siten, että määräyksen sanamuotoja tarkennetaan.

Rakennusjärjestyksen 31 §:ää muutetaan siten, että sen 2 ja 3 momenttien keskinäistä järjestystä vaihdetaan ja entisen 3 momentin eli ehdotuksen 2 momentin sanamuotoja tarkennetaan.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 31 § kuuluu seuraavasti:

Tontin ja rakennusten rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että tontin kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät, ellei asemakaavasta muuta johdu. Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle tontille, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on lupahakemukseen liitettävä selvitys tontin luonnon- ja kulttuuriarvoista.

Rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa säilytettäväksi merkityt puut ja tontin luonnontilaiset osat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakennushankkeeseen ryhtyvä laatii tarvittavan suojaussuunnitelman.

Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä ruuhkittava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.

Rakennusjärjestyksen 31 a §: Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

Lisätään rakennusjärjestykseen uusi 31 a §, joka kuuluu seuraavasti:

Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, mihin lupapäätöksessä on annettu lupa. Mikäli tontilta on välttämätöntä kaataa puita asemakaavan mukaisen rakentamisen jouduttamiseksi ennen luvan myöntämistä, puiden kaatamisesta on ilmoitettava rakennusvalvontapalveluille 14 vuorokautta ennen puiden kaatamista. Ilmoitukseen on liitettävä asemapiirros tai vastaava, johon kaadettavat puut on merkitty, sekä muu tarpeellinen selvitys. Ilmoituksen perusteella rakennusvalvontapalvelut arvioi, onko puiden kaataminen esitetystä laajuudessa välttämätöntä.

Rakennetulta tontilta saa perustellusta syystä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpi-

24.05.2023

Ärende/9

teen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä riittävä määrä puita.

Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on ennen puiden kaatamista hankkeeseen ryhtyvän lintuasiantuntijan avustuksella tutkittava puut luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.

Mikäli rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrättävä puiden lisäistutuksista. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset tontille tai ympäristöön ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.

Rakennusjärjestys 31 b §: Viherkerroin

Lisätään rakennusjärjestykseen uusi 31 b §, joka kuuluu seuraavasti:

Uudis- ja lisärakennuksen rakennuslupahakemukseen on liitettävä laskelma kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän viherkertoimen tavoitetason täyttymisestä. Laskelmaa ei tarvitse liittää omakoti- tai paritalon rakennuslupahakemukseen.

Omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin tulee rakentamisen yhteydessä toteuttaa viherkatto, jollei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä.

Rakennusjärjestyksen 32 §: Materiaalivalinnat

Rakennusjärjestyksen 32 §:ää muutetaan siten, että siihen lisätään 2 uutta momenttia. Uusi 2 momentti koskee rakennusosien uudelleen käyttämistä ja uusi 6 momentti puurakentamista.

Rakennusjärjestyksen 32 §:ssä mainittu rakennusvalvontavirasto muutetaan rakennusvalvontapalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 32 § kuuluu seuraavasti:

Rakentamisessa on käytettävä materiaaleja, joiden kestävyydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on pitkä kokemus tai luotettavaa tietoa.

Rakentamisessa voidaan käyttää muusta rakennuksesta irrotettuja rakennusosia, mikäli näiden rakennusosien kelpoisuus rakentamisessa on osoitettu eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (21.12.2012/954) mukaisesti.

24.05.2023

Ärende/9

Koerakentamisessa voidaan käyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla muitakin materiaaleja edellyttäen, että niiden käyttäytymistä seurataan asiantuntijan laatimalla mittaus-, tarkkailu- ja raportointiohjelmalla. Seurannan tulokset on toimitettava rakennusvalvontapalveluille.

Rakentamiseen ei saa käyttää vaurioituneita eikä kunnostamattomia materiaaleja tai rakennusosia.

Jos asemakaavassa ei ole määräyksiä rakennuksen julkisivumateriaaleista ja ympäristön rakennusten julkisivut ovat pääosin tiilestä muurattuja, on rakennuksen kadun tai muun julkisen kaupunkitilan vastainen julkisivu tehtävä paikalla muuraten. Rakennuksen julkisivu voidaan toteuttaa toisinkin, jos rakennus näin soveltuu ympäröivään alueeseen.

Mikäli rakennettavan tontin ympäristön rakennukset ovat enimmäkseen puurakennuksia, on tontille rakennettavan rakennuksen oltava julkisivuiltaan ja rakenteiltaan pääosin puusta.

Rakennusjärjestyksen 34 §: Rakennuksen tai sen osan purkaminen

Lisätään rakennusjärjestyksen 34 §:ään uusi 3 momentti, joka kuuluu seuraavasti:

Mikäli luvan hakijan toimittaman rakennus- ja purkujäteselvityksen perusteella rakennuksessa on käyttökelpoisia rakennusosia, on ne irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä, jos se on teknisesti mahdollista eikä siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia. Käyttökelpoiset rakennusosat on käytettävä ensisijaisesti kyseiselle tontille rakennettavien rakennusten ja rakennelmien rakentamisessa. Mikäli se ei ole teknisesti tai muusta perustellusta syystä mahdollista, on käyttökelpoiset rakennusosat käytettävä muualla tapahtuvassa rakentamisessa, tai jos tämäkään ei ole mahdollista, on materiaali hyödynnettävä muulla tavalla. Loppukatselmuksessa on esitettävä selvitys siitä, mitä käyttökelpoisille rakennusosille on tehty.

Rakennusjärjestyksen 37 §: Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet

Rakennusjärjestyksen 37 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi. 37 §:n 4 momentti kumotaan, koska määräys on siirretty 9 §:ään.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 37 § kuuluu seuraavasti:

Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkiku-

24.05.2023

Ärende/9

vaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle.

Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on kerrostaloalueilla sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Laitteiden sijoittamisesta katu- tai muulle yleiselle alueelle on sovittava kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelujen kanssa tehtävässä sijoitussopimuksessa.

Laitteen omistajan on pidettävä laite jatkuvasti kunnossa ja ulkonäöltään siistinä.

Rakennusjärjestyksen 42 §: Tapahtumiin liittyvien rakennelmien, aitojen ja mainoslaitteiden pystyttäminen

Rakennusjärjestyksen 42 §:ää muutetaan siten, että rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtuma-alueelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa aiemman kahden viikon sijasta korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä. Määräyksen sanamuotoja tarkennetaan.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 42 § kuuluu seuraavasti:

Rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtuma-alueelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä.

Rakennelmien on oltava turvallisia käyttäjilleen eikä rakennelmista ja niiden käyttämisestä saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle eikä paikan kasvillisuudelle.

Tapahtuman järjestämiseen kaupungin hallitsemalla maalla on saatava aluetta hallitsevan viranomaisen tai muun vastaavan suostumus.

Lautakunta korosti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, että onko perusteltua pidentää tapahtuma-alueiden toimenpidelupaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa nykyisestä kahdesta kuukaudesta neljäksi kuukaudeksi.

Rakennusjärjestyksen 44 §: Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen

Rakennusjärjestyksen 44 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 44 § kuuluu seuraavasti:

24.05.2023

Ärende/9

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut voi myöntää oikeuden määrääjäksi käyttää katu- tai muuta yleistä aluetta työmaata ja sen huoltotiloja varten.

Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä ilmoitukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollosta, sujuvasta ja esteettömästä jalankulkuliikenteestä sekä ajoneuvoliikenteestä eri rakennusvaiheissa sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Ilmoituksen johdosta tehdään päätös ja alueen käyttämisestä peritään kaupungin hyväksymän taksan mukainen maksu.

Rakennusjärjestyksen 45 §: Tilapäiset työmaarakennukset

Rakennusjärjestyksen 45 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 45 § kuuluu seuraavasti:

Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu- tai muulle yleiselle alueelle, jolle kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia tilapäisiä työmaarakennuksia.

Rakennusjärjestyksen 46 §: Kaivaminen yleisellä katu- ja liikennealueella

Rakennusjärjestyksen 46 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 46 § kuuluu seuraavasti:

Kaivaminen ja louhiminen kaupungin hallitsemalla katu- tai muulla yleisellä alueella edellyttää ilmoitusta kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluille. Ilmoituksesta säädetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (31.8.1978/669). Satama-alueilla kaivamiseen ja louhimiseen on haettava lupa Helsingin Satama Oy:ltä.

Lukujen IV ja VI otsikot

Rakennusjärjestyksen IV luvun otsikko siirretään 21 §:n ja 23 §:n otsikoksi ja otsikko muutetaan kuulumaan seuraavasti:

IV luku

Toimenpidelupavapautukset ja kunnossapito

24.05.2023

Ärende/9

Rakennusjärjestyksen VI luvun otsikko muutetaan kuulumaan seuraavasti:

VI luku

Luonnonarvojen huomioonottaminen rakentamisessa ja rakennuksen elinkaari

Vireillä olevat asiat

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että tämän rakennusjärjestyksen muutoksen voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän rakennusjärjestyksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Perustellut kannanotot lausuntoihin ja muistutuksiin

Lisäksi lautakunta päättää antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät perustellut kannanotot saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Käsittely

07.03.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat rakennusvalvontapäällikkö Leena Jaskanen, yksikön päällikkö Pentti Ruuska ja rakennuslakimies Ulpu Juvalainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Muutetaan rakennusjärjestyksen pykälä 31 b seuraavasti: "Omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin tulee rakentamisen yhteydessä toteuttaa viherkatto, jollei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä, ellei ilmene perusteltua syytä jättää viherkatto toteuttamatta."

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään esityksen kohtaan "Rakennusjärjestyksen 42 §: Tapahtumiin liittyvien rakennelmien, aitojen ja mainoslaitteiden pystyttäminen" seuraava kappale:

"Lautakunta korostaa, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, että onko perusteltua pidentää tapahtuma-alueiden toimenpidelupaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa nykyisestä kahdesta kuukaudesta neljäksi kuukaudeksi."

Kannattaja: Amanda Pasanen

24.05.2023

Ärende/9

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisätään esityksen kohtaan "Rakennusjärjestyksen 13 §: Pihamaan rakentaminen" seuraava kappale:

"Lautakunta korostaa, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jolloin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Atte Kalevan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 6

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Joonas Turtiainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7–6.

28.02.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: 310 26218

24.05.2023

Ärende/9

pentti.ruuska(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 02.02.2023 § 13

HEL 2022-000784 T 10 04 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunkiympäristölautakunnalle Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muuttamista seuraavasti:

Rakennusjärjestyksen 2 §: Rakentamistapaohjeet

Rakennusjärjestyksen 2 §:n 1 momentissa mainittu rakennuslautakunta muutetaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 2 §:n 1 momentti kuuluu seuraavasti:

Rakentamisen ohjaamiseksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista.

Rakennusjärjestyksen 9 §: Mainos- ja muut vastaavat laitteet

Rakennusjärjestyksen 9 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että pykälän soveltamisala ulotetaan koskemaan tonttien lisäksi julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavia mainoslaitteita.

Rakennusjärjestyksen 9 §:n 3 momentti, joka koskee liikehuoneiston ikkunan peittämistä mainoksilla, siirretään 21 §:ään.

Rakennusjärjestyksen 9 §:ään lisätään uusi, mainoslaitteen valotehoa, näyttöä ja laitteen sijoittelua koskeva 3 momentti.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 9 § kuuluu seuraavasti:

Rakennukseen kiinnitettävä myynti-, tiedotus- ja mainoslaitte saa ulottua 0,8 metriä sekä ikkuna- ja ovimarkiisit ja terassien katokset 1,5 metriä katualueelle tai muulle yleiselle alueelle. Vapaan alikulkukorkeuden on oltava vähintään 2,5 metriä.

Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettava laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen kaupunkitilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevää eikä muodostaa liikuntaestettä. Laitteen muodon, värityksen ja rakenteen on sovellettava rakennukseen ja ympäri-

24.05.2023

Ärende/9

stöön. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkiäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi.

Tontille tai julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavan laitteen valoteho ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus, se ei saa aiheuttaa estohäikäisyä tai syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä eikä sen näytöllä saa esittää voimakkaasti välkkyviä kuvia. Laitetta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle ja sen sijoittelussa on muutoinkin otettava huomioon liikenneturvallisuus.

Rakennusjärjestyksen 12 §: Tontin ja rakennuksen osoitemerkinnät

Rakennusjärjestyksen 12 §:n 3 momenttia muutetaan siten, että huoneistot on numeroitava juoksevasti yksittäisen rakennuksen sijasta kaikkien tontin rakennusten läpi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 12 §:n 3 momentti kuuluu seuraavasti:

Tontin rakennusten jokainen porrashuone on merkittävä juoksevasti isoin kirjaimin. Merkintä on pimeän aikana valaistava. Tontin rakennusten huoneistot on numeroitava alkaen A-portaan alimmasta kerroksesta jatkuen juoksevasti tontilla olevasta rakennuksesta toisiin rakennuksiin, jollei ole perusteltua syytä muuhun numerointiin. Asuinpientalon huoneistot voidaan merkitä kirjaimin. Kellari- ja ullakkokomerot sekä ulko-varastot on merkittävä samalla numerolla kuin huoneisto, jonka käytössä ne ovat.

Rakennusjärjestyksen 13 §: Pihamaan rakentaminen

Rakennusjärjestyksen 13 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään määräys pihamaan istutuksista tai pihamaan säilyttämisestä luonnonmukaisena.

Rakennusjärjestyksen 13 §:n 2 momenttia muutetaan siten, että pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä on parannettava aina määräyksessä mainittuja toimenpiteitä tehtäessä sekä siten, että pihamaalle lisättävien istutusten on oltava tontille ja ympäristöön sopivia.

Muutosten jälkeen rakennusjärjestyksen 13 § kuuluu seuraavasti:

Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja viihtyisä. Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kulku-teinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena.

24.05.2023

Ärende/9

Rakennuksen rakentamisen, siihen verrattavan rakentamisen, rakennuksen laajentamisen ja sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämisen yhteydessä on olemassa olevan pihamaan käyttökelpoisuutta ja viihtyisyyttä parannettava esimerkiksi jäsentämällä olevia autopaikka-alueita, kohentamalla ja lisäämällä tontille ja ympäristöön sopivia istutuksia, vähentämällä liikkumisesteitä tai rakentamalla pihamaan käyttökelpoisuutta parantavia rakennelmia ympäristöön sopivia materiaaleja käyttäen. Pihamaan muutoksissa tulee ottaa huomioon tontin asukkaiden lisäksi rajanaapurit.

Rakennusjärjestyksen 16 §: Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

Rakennusjärjestyksen 16 §:n 1 ja 2 momentteja muutetaan siten, että viittausta vesihuoltolakiin tarkennetaan ja 2 momenttiin lisätään määräys hulevesien viivyttämisestä sekä mahdollisuus johtaa puhtaat hulevedet suoraan mereen tai jokeen. Rakennusjärjestyksen 16 §:n 3 momentin hulevesien johtamismääräystä tarkennetaan.

Rakennusjärjestyksen 16 §:n 4 momentti, joka koskee kiinteistöjen yhteistä hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmää kumotaan, koska vastaava säännös on myöhemmin lisätty maankäyttö- ja rakennuslakiin.

Rakennusjärjestyksen 16 §:ään lisätään uusi 4 momentti, jossa on määräys vettä läpäisevän pintamateriaalin käyttämisestä sekä vettä läpäisemättömän pinnan määrän vähentämisestä piha-alueilla.

Muutosten jälkeen rakennusjärjestyksen 16 § kuuluu seuraavasti:

Tontille on rakennettava hulevesi- ja perustusten kuivatusvesijärjestelmä, josta vedet on imeytettävä kokonaan tai osittain omalla tontilla, jos maaperäolosuhteet sen sallivat ja jollei siitä aiheudu alueen rakennuksille kosteusvauriovaaraa. Imeyttäminen tontilla edellyttää pohjatutkimusta ja sen perusteella tehtyä pohjarakennesuunnitelmaa.

Ne hulevedet ja perustusten kuivatusvedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä kiinteistöjen yhteiseen hulevesijärjestelmään, tai jos tämä ei ole mahdollista, yleiseen hulevesijärjestelmään. Viivytytys on toteutettava ensisijaisesti painanteina, viivytyksaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisena viivytyksratkaisuna. Tontin rajoituksessa mereen tai jokeen puhtaat hulevedet ja perustusten kuivatusvedet voidaan johtaa suoraan niihin. Lisäksi on noudatettava, mitä vesihuoltolaissa (119/2001) säädetään.

Hulevesien ja perustusten kuivatusvesijärjestelmän rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa naapurille eikä vesiä saa johtaa naapuritontille,

24.05.2023

Ärende/9

ajoradalle, pyörätielle, jalkakäytävälle, katuojaan eikä muullekaan yleiselle alueelle.

Rakennuksen rakentamista ja peruskorjaamista koskevaan rakennuslupahakemukseen on liitettävä selvitys hulevesi- ja perustusten kivi- ja betonijärjestelmän rakentamisesta tai olemassa olevasta järjestelmästä, sen riittävydestä, toimivuudesta ja kunnossapidosta.

Pihamaata rakennettaessa on käytettävä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei piha- ja oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtäessä muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvillisuutta.

Rakennusjärjestyksen 21 §: Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta

Rakennusjärjestyksen 21 §:ää muutetaan siten, että siihen siirretään 22 §:n vapautukset toimenpideluvan hakemisesta asuinpientaloteilla ja 9 §:n määräys liikehuoneiston ikkunan peittämisestä.

Toimenpidelupavapautusten määrää lisätään ja niiden sisältöjä muutetaan. Pykälää muutetaan myös siten, että tarkennetaan, mitä rakennuksia vapautukset eivät koske.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 21 § kuuluu seuraavasti:

Seuraavat toimenpiteet on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta tonteilla. Vapautukset eivät koske rakennuksia, jotka on suojeltu asemakaavassa, lukuun ottamatta sr-3-merkinnällä suojeltuja rakennuksia. Vapautukset eivät myöskään koske lailla tai asetuksella suojeltuja rakennuksia eivätkä rakennuksia, jotka ovat muutoin historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita. Kohtien 1 ja 2 vapautukset eivät ole voimassa tontilla, joka on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten eikä kiinteistöllä, jolle on hyväksytty asemakaava tai asemakaavan muutos, joka ei ole saanut lainvoimaa.

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. Erityisesti on otettava huomioon toimenpiteen soveltuminen rakennukseen ja ympäristöön, asemakaavan suojelumääräykset, paloturvallisuus sekä vaikutukset naapurikiinteistön rakentamiseen ja käyttämiseen.

Rakennusten muutoksia koskevat vapautukset

1. rakennuksen julkisivujen ja katon värin muuttaminen, muun katon kuin viherkaton materiaalin muuttaminen sekä asuinpientalon julkisivumateriaalin muuttaminen

24.05.2023

Ärende/9

2. rakennuksen julkisivuissa olevien aukkojen sulkeminen ja uusien aukkojen aukaiseminen lukuun ottamatta 1. kerroksen liiketilojen ikkunoita sekä palomuriin tai naapurikiinteistön rajalla olevaan seinään aukaistavia uusia aukkoja
3. rakennuksen kokonaan sisäänvedetyn tai katetun ja vähintään yhdeltä sivultaan umpinaisen parvekkeen lasittaminen siten, että parveke ei muutu sisätilaksi
4. rakennuksen puuikkunoiden vaihtaminen puu-alumiini-ikkunoiksi asuinpientalossa tai 1960-luvulla tai sen jälkeen rakennetussa asuin-kerrostalossa, kun ikkunajakoa ei muuteta
5. rakennuksen ikkunoiden ja ovien sivulta auki olevat markiisit
6. aurinkopaneelien tai -keräinten sijoittaminen rakennuksen tai rakennelman katolle. Vapautus koskee myös asemakaavalla suojeltuja pientaloja.
7. ilmalämpöpumpun tai ilmavesilämpöpumpun sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle siten, että se ei näy katualueelle. Vapautus koskee myös asemakaavalla suojeltuja pientaloja.

Mainoslaitteita koskevat vapautukset

8. valaistu mainoslaite, kun se on sijoitettu liikehuoneiston näyteikkunan lasin sisäpuolelle ja kun se peittää korkeintaan puolet ikkunapinta-alasta ja kun mainoslaite on kooltaan korkeintaan 2 neliometriä. Liikehuoneiston kunkin yksittäisen ikkunan pinta-alasta saa peittää mainos- tai muussa vastaavassa tarkoituksessa mainoslaitteilla, ikkunateippauksilla ja vastaavilla yhteensä enintään puolet.
9. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston irtokirjainmainoslaite, joka on korkeudeltaan enintään 400 mm ja joka sijaitsee välittömästi liikehuoneiston näyteikkunan yläpuolella
10. rakennuksen 1. kerroksen liikehuoneiston näyteikkunan viereen tai yläpuolelle asennettava mainoslaite, joka on kooltaan enintään 600x600 mm ja joka on julkisivua vasten kohtisuorassa
11. rakennuksen 1. kerroksen julkisivun pintaan kiinnitettävä mainoskilpi, joka on kooltaan enintään 400 x 600 mm

Pihamaalle rakentamista koskevat vapautukset

12. rakennelman, katoksen tai terassin rakentaminen asemakaavassa omakoti- tai paritalotontiksi merkityn tontin pihamaalle, kun rakennelma tai terassi on kooltaan alle 30 neliometriä tai kun katos on kooltaan alle

24.05.2023

Ärende/9

50 neliömetriä, ja kun tontin pinta-alasta käytetään rakennusten, rakennelmien ja terassien rakentamiseen korkeintaan 35 prosenttia

13. rakennelman, katoksen tai terassin rakentaminen asemakaavassa muuksi tontiksi kuin omakoti- ja paritalotontiksi merkityn tontin piha-alle, kun rakennelma tai terassi on kooltaan alle 30 neliömetriä tai kun katos on kooltaan alle 50 neliömetriä.

14. jäteaitauksen, -katoksen tai -suojan rakentaminen, kun se on kooltaan alle 30 neliömetriä

15. yhden laiturin rakentaminen asuintontin rantaan, kun laituri kelluu ja on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä

16. kadun, puiston tai muun vastaavan yleisen alueen vastaisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on katuja vasten enintään 1,2 metriä korkea ja puistoa ja muita alueita vasten enintään 1,6 metriä korkea. Aita ja tukimuuri perustuksineen on rakennettava kokonaan tontin puolelle

17. tonttien välisen aidan rakentaminen, kun aita tukimuureineen on enintään 1,6 metriä korkea, ja kun naapuritontin omistaja tai haltija hyväksyy niiden rakentamisen, sekä tontin sisäisten aitojen ja tukimuurien rakentaminen

Muut vapautukset tonteilla ja asemakaava-alueilla

18. maston tai piipun sekä suurehkon antennin, valaisinpylvään tai vastaavan rakentaminen, kun se on alle 30 metriä korkea, sekä muistomerkin pystyttäminen

19. asemakaavan mukaisen pysäköintialueen, urheilualueen ja lumen vastaanottoaikan rakentaminen

20. ulkotarjoilualueen rakentaminen, kun se on kooltaan korkeintaan 50 neliömetriä. Ulkotarjoilualueen on sovellettava ympäristöönsä eikä se saa aiheuttaa vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle

21. laitureiden rakentaminen asemakaavan mukaiselle venesatama-alueelle

Rakennusjärjestyksen 22 §: Vapautukset toimenpideluvan hakemisesta pientalotontilla

Rakennusjärjestyksen 22 § kumotaan, koska vapautusmääräykset on siirretty 21 §:ään.

Rakennusjärjestyksen 28 §: Suunnittelutarvealue

24.05.2023

Ärende/9

Rakennusjärjestyksen 28 §:n suunnittelutarvemääräys uudistetaan.
Rakennusjärjestyksen 28 § kuuluu seuraavasti:

Koko Helsingin kaupungin asemakaavoittamaton alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.

Rakennusjärjestyksen 31 §: Tontin luonnon- ja kulttuuriarvojen huomioonottaminen rakentamisessa

Rakennusjärjestyksen 31 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että siihen lisätään vaatimus luonnon- ja kulttuuriarvoista laadittavasta selvityksestä, jos tontin asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta sekä siten, että määräyksen sanamuotoja tarkennetaan.

Rakennusjärjestyksen 31 §:ää muutetaan siten, että sen 2 ja 3 momenttien keskinäistä järjestystä vaihdetaan ja entisen 3 momentin eli ehdotuksen 2 momentin sanamuotoja tarkennetaan.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 31 § kuuluu seuraavasti:

Tontin ja rakennusten rakentaminen on suunniteltava ja toteutettava siten, että tontin kasvillisuus, pinnanmuodot sekä erityiset luonnon- ja kulttuuriarvot säilyvät, ellei asemakaavasta muuta johdu. Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle tontille, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on lupahakemukseen liitettävä selvitys tontin luonnon- ja kulttuuriarvoista.

Rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa säilytettäväksi merkityt puut ja tontin luonnontilaiset osat on suojattava työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa, että rakennushankkeeseen ryhtyvä laatii tarvittavan suojaussuunnitelman.

Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä ruumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.

Rakennusjärjestyksen 31 a §: Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

Lisätään rakennusjärjestykseen uusi 31 a §, joka kuuluu seuraavasti:

Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, mihin lupapäätöksessä on annettu lupa. Mikäli tontilta on välttämätöntä kaataa puita asemakaavan mukaisen rakentamisen jouduttamiseksi ennen luvan myöntämistä, puiden kaatamisesta on ilmoitettava rakennusvalvontapalveluille 14 vuorokautta ennen puiden kaatamista. Ilmoitukseen on liitettävä asemapiirros tai vastaava, johon kaadettavat puut on merkitty,

24.05.2023

Ärende/9

sekä muu tarpeellinen selvitys. Ilmoituksen perusteella rakennusvalvontapalvelut arvioi, onko puiden kaataminen esitetyssä laajuudessa välttämätöntä.

Rakennetulta tontilta saa perustellusta syystä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä riittävä määrä puita.

Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on hankkeeseen ryhtyvän ennen puiden kaatamista tutkittava puut lintuasiantuntijalla luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.

Mikäli rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrätävä puiden lisäistutuksista. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset tontille tai ympäristöön ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.

Rakennusjärjestys 31 b §: Viherkerroin

Lisätään rakennusjärjestykseen uusi 31 b §, joka kuuluu seuraavasti:

Uudis- ja lisärakennuksen rakennuslupahakemuksen mukaan on liitettävä laskelma kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän viherkertoimen tavoitetason täyttymisestä. Laskelmaa ei tarvitse liittää omakoti- tai paritalon rakennuslupahakemukseen.

Omakotitalojen ja paritalojen talousrakennuksiin tulee rakentamisen yhteydessä toteuttaa viherkatto, jollei katolle sijoiteta aurinkopaneeleja tai -keräimiä.

Rakennusjärjestyksen 32 §: Materiaalivalinnat

Rakennusjärjestyksen 32 §:ää muutetaan siten, että siihen lisätään 2 uutta momenttia. Uusi 2 momentti koskee rakennusosien uudelleen käyttämistä ja uusi 6 momentti puurakentamista.

Rakennusjärjestyksen 32 §:ssä mainittu rakennusvalvontavirasto muutetaan rakennusvalvontapalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 32 § kuuluu seuraavasti:

24.05.2023

Ärende/9

Rakentamisessa on käytettävä materiaaleja, joiden kestävydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on pitkä kokemus tai luotettavaa tietoa.

Rakentamisessa voidaan käyttää muusta rakennuksesta irrotettuja rakennusosia, mikäli näiden rakennusosien kelpoisuus rakentamisessa on osoitettu eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (21.12.2012/954) mukaisesti.

Koerakentamisessa voidaan käyttää rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuulla muitakin materiaaleja edellyttäen, että niiden käyttäytymistä seurataan asiantuntijan laatimalla mittaus-, tarkkailu- ja raportointiohjelmalla. Seurannan tulokset on toimitettava rakennusvalvontapalveluille.

Rakentamiseen ei saa käyttää vaurioituneita eikä kunnostamattomia materiaaleja tai rakennusosia.

Jos asemakaavassa ei ole määräyksiä rakennuksen julkisivumateriaaleista ja ympäristön rakennusten julkisivut ovat pääosin tiilestä muurattuja, on rakennuksen kadun tai muun julkisen kaupunkitilan vastainen julkisivu tehtävä paikalla muuraten. Rakennuksen julkisivu voidaan toteuttaa toisinkin, jos rakennus näin soveltuu ympäröivään alueeseen.

Mikäli rakennettavan tontin ympäristön rakennukset ovat enimmäkseen puurakennuksia, on tontille rakennettavan rakennuksen oltava julkisivuiltaan ja rakenteiltaan pääosin puusta.

Rakennusjärjestyksen 34 §: Rakennuksen tai sen osan purkaminen

Lisätään rakennusjärjestyksen 34 §:ään uusi 3 momentti, joka kuuluu seuraavasti:

Mikäli luvan hakijan toimittaman rakennus- ja purkujäteselvityksen perusteella rakennuksessa on käyttökelpoisia rakennusosia, on ne irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä, jos se on teknisesti mahdollista eikä siitä aiheudu kohtuuttomia kustannuksia. Käyttökelpoiset rakennusosat on käytettävä ensisijaisesti kyseiselle tontille rakennettavien rakennusten ja rakennelmien rakentamisessa. Mikäli se ei ole teknisesti tai muusta perustellusta syystä mahdollista, on käyttökelpoiset rakennusosat käytettävä muualla tapahtuvassa rakentamisessa, tai jos tämäkään ei ole mahdollista, on materiaali hyödynnettävä muulla tavalla. Loppukatselmuksessa on esitettävä selvitys siitä, mitä käyttökelpoisille rakennusosille on tehty.

Rakennusjärjestyksen 37 §: Julkisen kaupunkitilan rakennelmat ja laitteet

24.05.2023

Ärende/9

Rakennusjärjestyksen 37 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi. 37 §:n 4 momentti kumotaan, koska määräys on siirretty 9 §:ään.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 37 § kuuluu seuraavasti:

Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien rakennelmien koko, rakenne ja ulkoasu on suunniteltava ja rakennettava kunkin alueen kaupunkikuvaan sopivaksi ja siten, etteivät ne muodosta estettä liikkumiselle tai toimimiselle.

Jakokaapit ja muut vastaavat tekniset laitteet on kerrostaloalueilla sijoitettava rakennuksiin. Jollei näin voida menetellä ilman kohtuuttomia vaikeuksia, ne voidaan sijoittaa katu- tai muulle yleiselle alueelle. Laitteiden sijoittamisesta katu- tai muulle yleiselle alueelle on sovittava kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelujen kanssa tehtävässä sijoitussopimuksessa.

Laitteen omistajan on pidettävä laite jatkuvasti kunnossa ja ulkonäöltään siistinä.

Rakennusjärjestyksen 42 §: Tapahtumiin liittyvien rakennelmien, aitojen ja mainoslaitteiden pystyttäminen

Rakennusjärjestyksen 42 §:ää muutetaan siten, että rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtuma-alueelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa aiemman kahden viikon sijasta korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä. Määräyksen sanamuotoja tarkennetaan.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 42 § kuuluu seuraavasti:

Rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtuma-alueelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä.

Tapahtuman järjestämiseen kaupungin hallitsemalla maalla on saatava aluetta hallitsevan viranomaisen tai muun vastaavan suostumus.

Rakennelmien on oltava turvallisia käyttäjilleen eikä rakennelmista ja niiden käyttämisestä saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle eikä paikan kasvillisuudelle.

Rakennusjärjestyksen 44 §: Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen

24.05.2023

Ärende/9

Rakennusjärjestyksen 44 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 44 § kuuluu seuraavasti:

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut voi myöntää oikeuden määrääjäksi käyttää katu- tai muuta yleistä aluetta työmaata ja sen huoltotiloja varten.

Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä ilmoitukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, sujuvasta ja esteettömästä jalankulkuliikenteen sekä ajoneuvoliikenteen järjestämisestä eri rakennusvaiheissa sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Ilmoituksen johdosta tehdään päätös ja alueen käyttämisestä peritään kaupungin hyväksymän taksan mukainen maksu.

Rakennusjärjestyksen 45 §: Tilapäiset työmaarakennukset

Rakennusjärjestyksen 45 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 45 § kuuluu seuraavasti:

Työmaata varten voidaan rakennettavalle tontille taikka siihen välittömästi liittyvälle katu- tai muulle yleiselle alueelle, jolle kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalvelut on 44 §:n nojalla myöntänyt käyttöoikeuden, sijoittaa tarvittavia tilapäisiä työmaarakennuksia.

Rakennusjärjestyksen 46 §: Kaivaminen yleisellä katu- ja liikennealueella

Rakennusjärjestyksen 46 §:ssä mainittu rakennusviraston katu- ja puisto-osasto muutetaan kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiksi.

Muutoksen jälkeen rakennusjärjestyksen 46 § kuuluu seuraavasti:

Kaivaminen ja louhiminen kaupungin hallitsemalla katu- tai muulla yleisellä alueella edellyttää ilmoitusta kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluille. Ilmoituksesta säädetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (31.8.1978/669). Satama-alueilla kaivamiseen ja louhimiseen on haettava lupa Helsingin Satama Oy:ltä.

Lukujen IV ja VI otsikot

Rakennusjärjestyksen IV luvun otsikko siirretään 21 §:n ja 23 §:n otsikoksi ja otsikko muutetaan kuulumaan seuraavasti:

24.05.2023

Ärende/9

IV luku

Toimenpidelupavapautukset ja kunnossapito

Rakennusjärjestyksen VI luvun otsikko muutetaan kuulumaan seuraavasti:

VI luku

Luonnonarvojen huomioonottaminen rakentamisessa ja rakennuksen elinkaari

Vireillä olevat asiat

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esittää kaupunkiympäristölautakunnalle, että tämän rakennusjärjestyksen muutoksen voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän rakennusjärjestyksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Käsittely

02.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli rakennuslakimies Ulpu Juvalainen. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Coel Thomas: Muutetaan kohta 42 seuraavanlaiseksi:

”Rakennelmia, aitoja ja mainoslaitteita voidaan pystyttää tapahtumaluuelle ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa korkeintaan neljäksi kuukaudeksi, mikäli kyse on tapahtuman järjestämisestä.

Tapahtuman järjestämiseen kaupungin hallitsemalla maalla on saatava aluetta hallitsevan viranomaisen tai muun vastaavan suostumus.

Rakennelmien on oltava turvallisia käyttäjilleen eikä rakennelmista ja niiden käyttämisestä saa aiheutua vähäistä suurempaa haittaa ympäristölle eikä paikan kasvillisuudelle.

Mikäli tapahtuman kesto ylittää kaksi viikkoa, tulee alueen vuokrasopimuksen tekemisen yhteydessä kiinnittää erityistä huomiota tapahtuman kaupunkikuvallisiin vaikutuksiin.”

Coel Thomasin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus 1:

Saana Rossi: Muutetaan kohta 31a seuraavasti:

”Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on hankkeeseen ryhtyvän ennen puiden

24.05.2023

Ärende/9

kaatamista tutkittava puut lintuasiantuntijalla luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.”

Perustelut: Esitän lisättäväksi esittelyssä mainittua mutta valmistelun aikana poistettua tarkennusta, että puiden kaataminen on tutkittava lintuasiantuntijan toimesta. Asiantuntijan pätevyys voidaan arvioida asiaa tuntevien viranhaltijoiden toimesta, ja näistä koostaa esimerkkilista tulevia hankkeita varten.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Vastaehdotus 2:

Saana Rossi: Muutetaan kohta 44 seuraavasti:

”Käyttöoikeuden hakijan on sisällytettävä ilmoitukseen tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, sujuvasta ja esteettömästä jalankulkuliikenteen sekä ajoneuvoliikenteen järjestämisestä eri rakennusvaiheissa sekä melu-, pöly- ja muiden haittojen rajoittamisesta. Ilmoituksen johdosta tehdään päätös ja alueen käyttämisestä peritään kaupungin hyväksymän taksan mukainen maksu.”

Perustelut: Vaikka nykyisellään säilyvässä kohdassa 43 mainitaan, että erityisesti jalankulkijoiden sujuvuus on otettava työmaajärjestelyissä huomioon, ei tämä läheskään aina kaupungissa toteudu, vaan työmaajärjestelyillä aiheutetaan usein tarpeettomasti kohtuuttomia kiertoreittejä jalankulkijoille. Esitän, että myös kohtaan 44 korostettaisiin selvitystä jalankulkuliikenteen järjestämisestä mahdollisimman esteettömästi ja sujuvasti rakennushankkeen eri vaiheissa.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi yksimielisesti Saana Rossin vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Saana Rossin vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 3

Jaakko Meretniemi, Juhani Strandén, Oskar Viding

Ei-äännet: 6

Tarik Ahsanullah, Laura Kolehmainen, Saana Rossi, Lea Saukkonen, Milja Suihko, Coel Thomas

24.05.2023

Ärende/9

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä Saana Rossin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 3 - 6.

19.01.2023 Pöydälle

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi